

PRITARTA

Alytaus miesto savivaldybės tarybos
2017 m. balandžio 27 d.
sprendimu Nr. T-172

ALYTAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „VYTURĖLIS“ DIREKTORIAUS 2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2017-02-28

Alytus

I. BENDROS ŽINIOS

Alytaus lopšelis-darželis „Vyturėlis“ įkurtas 1974 metais. Įstaigos adresas – Miklusėnų g.38A, 62332 Alytus. Įstaigos interneto svetainė www.vyturelis-alytus.lt, el. p. ld@vyturelis.alytus.lm.lt.

Alytaus lopšelis-darželis „Vyturėlis“ – savivaldybės biudžetinė ikimokyklinio ugdymo mokykla, vykdanči ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas. Mokymo forma – dieninė, mokymo kalba – lietuvių kalba.

II. UGDYMO SI APLINKA, UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS

Lopšelyje-darželyje sukomplektuota 9 grupės: 3 ankstyvojo amžiaus, 5 ikimokyklinio amžiaus vaikams ir 1 priešmokyklinio ugdymo grupė. 5 iš jų turi atskirus miegamuosius. Laisvoje patalpoje įkurtas Etno kambarėlis, kuriame nuolat eksponuojami senoviniai buities rakandai, rengiamos įvairios vaikų, pedagogų darbų parodos, vyksta užsiėmimai su vaikais, renginiai su tėveliais.

Lopšelio-darželio darbuotojai

Eil. Nr.	Įstaigos darbuotojai	2016-01-01		2016-12-31	
		Darbuotojų skaičius	Etatų skaičius	Darbuotojų skaičius	Etatų skaičius
1.	Administracijos darbuotojai	3	3	3	3
2.	Pedagoginiai darbuotojai	18	18,39	16	16,77
3.	Aptarnaujantis personalas	16	16	15	15
Iš viso		37	37,39	37	34,77

2016 m. lopšelyje-darželyje keitėsi bendras darbuotojų skaičius ir etatų skaičius. 2015-01-01 buvo panaikinta sveikatos priežiūros specialisto pareigybė. Iki 2016-12-31 dirbo Alytaus visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos priežiūros specialistas. 2016-09-01 sukomplektuota 1 grupė mažiau. 9 grupėse dirbantys pedagogai turi visą darbo krūvį. Nuo 2016 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. lopšelyje-darželyje pareigybių skaičius sumažėjo nuo 37,39 iki 34,77.

Duomenys apie pedagogų kvalifikaciją

Eil. Nr.	Pedagogai	2016-01-01	2016-12-31
1.	Pedagoginių darbuotojų skaičius	18	16
	Iš jų :		

	pedagogų, dirbančių pagrindiniame darbe	18	16
	pedagogų, dirbančių antraeilėse pareigose	-	-
2.	Atestuotų pedagogų skaičius:	18	16
	turinčių ikimokyklinio ugdymo auklėtojo metodininko kvalifikacinę kategoriją	1	1
	turinčių muzikos mokytojo metodininko kvalifikacinę kategoriją	1	1
	turinčių vyr. ikimokyklinio ugdymo auklėtojo kvalifikacinę kategoriją	13	13
	turinčių ikimokyklinio ugdymo auklėtojo kvalifikacinę kategoriją	-	1
3.	Neatestuotų mokytojų skaičius	-	-
4.	Kiti pedagogai, kuriems suteiktos kvalifikacinės kategorijos (vyr. logopedas)	1	1

Visi ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai ir vadovai sistemingai dalyvavo kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, seminaruose, kursuose pagal asmeninį poreikį ir lopšelio-darželio pasirinktus tikslus, uždavinius, prioritetus.

Lopšelio-darželio ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų pasiskirstymas pagal amžių:
 nuo 30 iki 40 metų amžiaus — 4;
 nuo 40 ir 50 metų amžiaus — 1;
 nuo 50 ir vyresni — 11.

Lopšelių-darželių lankančių vaikų skaičius ir jų pokytis per metus

Vaikų ir grupių skaičius rugsėjo 1 d.

Grupių skaičius		Vaikų skaičius	
2015–2016 m. m.	2016–2017 m. m.	2015–2016 m. m.	2016–2017 m. m.
10	9	159	161

Vaikų skaičius pagal amžiaus grupes 2016 metais

Laikotarpis	Grupės										Iš viso
	Lopšelio			Darželio					Priešmokyklinio		
	2 gr.	3gr.	4 gr.	1 gr.	5 gr.	6 gr.	7gr.	8 gr.	9 gr.	10 gr.	
2016-01-01	17	16	17	16	16	16	15	18	15	15	161
2016-09-01	Lopšelio			Darželio					Priešmokyklinio		
	15	18	15	-	21	19	18	17	19	19	161

2016 m. rugsėjo 1 d. lopšelyje-darželyje registruota 161 vaikas.

2016 m. pabaigoje lopšelių-darželių lankė 46 specialiųjų poreikių vaikai, turintys nedidelių kalbos ir kalbėjimo sutrikimų. 1 vaikui nustatytas neįgalumas, jis integruotas į ikimokyklinio ugdymo grupę.

Vaikų sergamumas

2016 m. skaičiuojami 1018 ligų atvejų. Dažniausiai pasireiškė ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų ir gripo atvejai. Kitomis ligomis (virškinimo sistemos, infekcinėmis ir kt.) vaikai sirgo rečiau. Pagrindinė ligų priežastis būna silpna vaikų imuninė sistema, kuri neužtikrina organizmo atsparumo plintant virusams. Dažniausiai serga ankstyvojo amžiaus ir jaunesniojo ikimokyklinio amžiaus vaikai. Vaikų segamumas analizuojamas kiekvieną mėnesį metodinės tarybos, mokytojų tarybos posėdžiuose. Numatomos bendros prevencinės priemonės vaikų sergamumui mažinti: laikomasi dienos režimo, vaikai vedami į lauką, vėdinamos ir dezinfekuojamos patalpos, didelis dėmesys skiriamas vaikų asmeninei higienai. Visose amžiaus grupėse kiekvieną mėnesį vyksta sveikatos valandėlės, kurias organizuoja visuomenės sveikatos specialistas ir grupių auklėtojai.

Vaikų, atleistų nuo mokesčio už neformalųjį švietimą, skaičius

2016 m. pabaigoje lopšelyje-darželyje 10 vaikų 100% atleisti nuo mokesčio už teikiamą neformalųjį švietimą. Tai 7 vaikai iš šeimų, gaunančių socialinę pašalpą, 3 vaikai iš socialinės rizikos šeimų, 1 vaikas, kuriam nustatytas neįgalumas, atleistas 90%.

Ugdytinių, kurie 50% atleisti nuo mokesčio už teikiamą neformalųjį švietimą, 2016 m. pabaigoje buvo 32. Atleisti vaikai iš šeimų, auginančių 3 ir daugiau vaikų ir vienas vaikas, jeigu lopšelių-darželių lanko du vaikai iš tos pačios šeimos.

Priešmokyklinio ugdymo grupių vaikų, gavusių nemokamą maitinimą skaičius ir jų pokytis:

2016-01-01– 10 vaikai;

2016-12-31– 0 vaikų.

III. FINANSAI, MATERIALINĖS BAZĖS TURTINIMAS, ŪKINĖ VEIKLA

Lopšelio-darželio finansavimas

Lėšos, skirtos lopšeliui-darželiui „Vyturėlis“ 2016 m. pagal mokinio krepšelio ir sutartinių vaikų apskaičiavimo metodiką 133,4 tūkst. Eur.

	Ugdymo priemonėms	Metodinei literatūrai	Kvalifikacijos kėlimui	Vaikų pažintinei veiklai	Profesijos pasirinkimo konsultavimui	Iš viso
Skirta lėšų	3,1	0,3	0,5	1,1	-	5,0
Panaudota lėšų	3,1	0,3	0,5	1,1	-	5,0

Savivaldybės lėšos, skirtos ugdymo aplinkai - 278,7 tūkst. Eur. Mokinio krepšelio lėšos, skirtos lopšelio-darželio vieno vaiko išlaidoms – 886,0 Eur. Iš viso skirta lėšų lopšeliui-darželiui – 451,4 tūkst. Eur.

Gautas 2016 metais papildomas (ne iš savivaldybės biudžeto) finansavimas arba kitokia parama iš kitų šaltinių tūkst. eurų

Eil. Nr.	Projekto, programos, konkurso arba kitokios paramos (fondai, ministerijos, ambasados ir t.t.) pavadinimas	Finansinės arba kitokios paramos išraiška tūkst. eurų	Kam ir kaip finansinė arba kitokia parama buvo panaudota
1.	Nacionalinė mokėjimo agentūra prie ŽŪM, programa „Pienas vaikams“	2,5	Vaikų mitybos paįvairinimas, indų ir stalo įrankių atnaujinimas

2.	Programa „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“	-	Vaikų mitybos pajvairinimas vaisiais
3.	2 proc. gyventojų pajamų mokestis paramai	0,7	Langų žaliuzės ir roletai, kėdės, kompiuterinė programa MS Office
	Iš viso	3,2	

Informacinių komunikacinių technologijų bazė

Lopšelyje-darželyje kompiuterizuotos 4 darbo vietos, visos turi prieigą prie interneto. 4 kompiuteriai skirti administravimui, 1 nešiojamasis kompiuteris skirtas pedagogams.

IV. VADYBA IR ADMINISTRAVIMAS, PLANAVIMAS, VIDINIS ĮSIVERTINIMAS, REZULTATAI, DALYVAVIMAS PROGRAMOSE, PARTNERYSTĖ

Lopšelio-darželio vadovai, jų išsilavinimas, vadybinė kategorija

Angelė Lukšienė, direktorė, aukštasis universitetinis išsilavinimas (ŠPI), 2-oji vadovų kvalifikacinė kategorija (darbo sutarties pabaiga 2017-01-06).

Roma Trakymienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, aukštasis universitetinis išsilavinimas (ŠPI), 2-oji vadovų kvalifikacinė kategorija.

Planavimas ir veiklos įsivertinimas

Lopšelio-darželio „Vyturėlis“ veikla buvo vykdoma pagal parengtus planus: 2014-2016-ųjų metų strateginį ir 2016-ųjų metų veiklos planus, mokslo metų ugdymo planą ir kiekvieno mėnesio veiklos priemonių planus. Kiekvienos grupės ikimokyklinio ugdymo auklėtojai ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai planavo savaitės veiklas. Programas, projektus, planus rengė direktoriaus įsakymu paskirtos laikinos ir pastoviai veikiančios darbo grupės. Lopšelio-darželio metų veiklos planas, mokslo metų ugdymo planas, projektai ir programos yra aprobuojami Lopšelio-darželio taryboje ir Mokytojų taryboje.

Veiklos įsivertinimas

Lopšelio-darželio bendruomenės susitarimu atliktas veiklos kokybės įsivertinimas. Vadovaujantis Ikimokyklinio ugdymo mokyklos vidaus audito metodika, atliktas platus šešių veiklos sričių įvertinimas. Giluminiam veiklos kokybės įsivertinimui pasirinkta veiklos sritis - Etosas, pagalbinis rodiklis – 1.3.1. Mokyklos bendruomenės narių bendravimo ir bendradarbiavimo kokybė. Gauti rezultatai paskatino siekti glaudesnių santykių su ugdytinių tėvais, juos įtraukiant į veiklą, tyrimų, apklausų atlikimą.

Lopšelio-darželio „Vyturėlis“ 2016 metų veikla buvo organizuojama atsižvelgiant į strateginius įstaigos tikslus, uždavinius ir numatytas įgyvendinimo priemones. Strateginis tikslas - saugios ir modernios ugdymo kokybės užtikrinimas. Šiam tikslui įgyvendinti buvo numatyti du uždaviniai. 1 uždavinys – kokybiškas ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas, 2 uždavinys – moderni, sveika ir saugi ugdymo(si) aplinka.

Sėkmingai įgyvendintas pirmas uždavinys, užtikrinantis kokybišką ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą. Taikytas Reggio Emilia ikimokyklinio ugdymo metodas, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa. Specialiųjų poreikių turintiems vaikams suteikta intensyvi logopedo pagalba.

Siekdami skatinti šeimų dalyvavimą vaikų ugdymo(si) procese lopšelio-darželio bendruomenė organizavo šventes ir šventinius rytmečius: kūrybinių darbų parodas salėje ir kieme; Adventinę vakaronę, sportines pramogas. Kūrybinių darbų parodos keletą kartų organizuotos Alytaus J. Kunčino viešosios bibliotekos Vaikų ir jaunimo skyriuje, AKKC, „Dzūkų šventėje“. Organizavome pažintines – edukacines programas: Sferinio kino edukacinę programą apie kosmosą, „Lino darbų pasaka“, „Varpelio gimimas“, „Daržoviukai“. Vaikai susipažino su senovės amatais ir papročiais, linksmi šoko, dainavo kartu su profesionaliais aktorais: muzikos ansambliu „Ainiai“, solistu Osvaldu Petraška. Poetė Zita Gaižauskaitė rengė poezijos valandėles, knygelių pristatymus. Apie vaikų kūrybiškumo ugdymą, renginių organizavimą savo turima gerąja patirtimi pedagogės dalijosi laikraščiuose „Alytaus naujienos“, „Dainavos žodis“, interneto tinklapyje www.alytusplius.lt., socialinio tinklalapio Facebook paskyroje.

Siekiant įgyvendinti antrąjį uždavinį, modernizuojant ir atnaujinant ugdymo aplinką, siekėme sudaryti galimybes skirtingų gebėjimų ir amžiaus vaikams tyrinėti, pažinti pasaulį, bendrauti tarpusavyje ir su suaugusiais. 2016 m. vienoje ikimokyklinio ugdymo grupėje nupirkti nauji vaikiški baldeliai, vystymo stalai, pakeista grindų danga salėje, dvejose grupėse, įsigyta naujų kilimų. Suremontuoti 4 grupių tualetai, pakeistos visos lovytės ir čiužiniai. Sumontuoti langų ribotuvai. Įsigyta įvairių šiuolaikiškų ugdymo ir metodinių priemonių, žaislų vaikų kūrybiniais, meniniams gebėjimams ugdyti, saviraiškos poreikiams tenkinti. Suremontavome Etno kambarėlį, kuriame vaikai supažindinami su lietuvių liaudies buitės daiktais, vyko įvairūs renginiai su tėveliais. Lauko aikštelėse pastatytos naujos žaidimų aikštelės, nameliai.

Išanalizavus 2016 m. veiklos rezultatus gaunama išvada, kad lopšelyje-darželyje vykdyta veikla dera su 2014-2016 metų strateginiu planu ir 2016 m. veiklos planu. Numatytos priemonės metų uždaviniams pasiekti įgyvendintos pagal turimus išteklius.

Dalyvavimas programose

Dalyvavimas VšĮ „Vaiko labui“ inicijuojamoje tarptautinėje programoje „Zipio draugai“ padeda priešmokyklinio ugdymo grupės vaikams siekti geresnės emocinės savijautos.

Pieno ir jo produktų vartojimas skatinamas nuo 2005 m. dalyvaujant paramos programoje „Pienas vaikams“. 2016 m. už sunaudotus pieno produktus gauta 2,5 tūkst. Eur. Paramą vykdo Europos žemės ūkio garantijų fondas (ES parama) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (nacionalinė parama).

2012 m. įsijungėme į Europos Sąjungos ir nacionalinio biudžeto lėšomis remiamą programą „Vaisių vartojimo skatinimas mokykloje“ ir papildomai vaikams gavome lietuviškų obuolių, kriaušių ir morkų. Paramą vykdo Europos žemės ūkio garantijų fondas (ES parama) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (nacionalinė parama)

Socialinis projektas „Kamštelių vaju“, kurio organizatoriai: Ekodaikta.lt, AB „Plasta“, VšĮ „Žalioji taška“ skatina gyventi ir leisti laisvalaikį sveikai, naudoti ekologiškas priemones, tausoti aplinką ir energijos šaltinius bei lavina pedagogų kūrybiškumą, gaminant kūrybinius paveikslus iš kamštelių. Paveikslas „Ežiukas ne rūke“ atrinktas į parodą Vilniuje PC Panorama. Kasmet patenkame į finalą ir sulaukiame padėkų bei dovanų.

Aplinkos apsaugos projektas „Mes rūšiuojam“, kurį vykdo Gamintojų ir Importuotojų Asociacija, VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“ ir UAB „Atliekų tvarkymo centras“, skatina ir moko rūšiuoti ir rinkti atskirai buitines technikas, elektronikos, baterijų ir akumuliatorių bei pakuočių atliekas, mažinti aplinkos taršą. Gauti taškai virsta pinigais, už kuriuos įsigijome naudingos literatūros.

Socialiniai partneriai

Socialiniai partneriai, organizuojant renginius: Alytaus lėlių teatras „Aitvaras“, MB „Mažųjų ugdymas“, Alytaus dailių amatų mokykla, Kauno muzikinis ansamblis „Ainiai“, poetė

Zita Gaižauskaitė, Vaiko ir mamos dienos centras „Kutis“, Alytaus kultūros ir komunikacijos centras, Alytaus miesto lopšeliai-darželiai.

Socialiniai partneriai, įsigyjant ugdymo priemones: Alytaus knygynas „Remedija“, UAB „Gudragalvis“, UAB „Lukošiukas“, UAB „VIPsupply“, UAB „Daineka“, UAB „Šviesa“, UAB „Breolis“, UAB „Mūsų amatai“, UAB „Smiltainis ir Ko“.

Socialiniai partneriai, tobulinant kvalifikaciją: Alytaus rajono švietimo ir pedagoginės psichologinės pagalbos centras, Alytaus kolegija, Kauno pedagogų kvalifikacijos centras, Ugdymo inovacijų centras, Lietuvos vaikų ir jaunimo centras, VšĮ „Vaiko labui“.

Taip pat bendradarbiaujame su Alytaus miesto pedagogine psichologine tarnyba, Alytaus Šaltinių pagrindine mokykla, Alytaus suaugusiųjų ir jaunimo mokykla, Alytaus J. Kunčino viešosios bibliotekos Vaikų ir jaunimo skyriumi, Alytaus miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriumi, Alytaus miesto ir rajono savivaldybių vaiko teisių apsaugos skyriais, Alytaus visuomenės sveikatos centru, Alytaus visuomenės sveikatos biuru.

Tarptautinis bendradarbiavimas

Bendradarbiaujame su Latvijos Respublikos Dobilės specialiąja ikimokyklinio ugdymo įstaiga „Valodinia“; Educarte mokykla-darželiu Kosta Rikoje.

V. SVARBIAUSI LOPŠELIO-DARŽELIO 2016 METŲ PASIEKIMAI, LAIMĖJIMAI, POKYČIAI, PROBLEMOS IR JŲ SPRENDIMO BŪDAI

2016 m. įstaigai pasisekė išlaikyti stabilų vaikų skaičių, tačiau reikėjo sumažinti grupių skaičių.

Lopšelio-darželio „Vyturėlis“ pedagogai užtikrino kokybišką ugdomąją veiklą, organizuotą pagal Alytaus lopšelio-darželio „Vyturėlis“ ikimokyklinio ugdymo programą, Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą. Atsižvelgiant į kiekvieno vaiko individualius poreikius, interesus bei galimybes, lanksčiai taikant ugdymo programą, išugdėme ir išleidome į mokyklą 24 aktyvius, savimi ir savo gebėjimais pasitikinčius ugdytinius, pasiekusius mokymuisi mokykloje reikalingą socialinę ir psichinę brandą. Išėjusių vaikų gretas rugsejo mėn. papildė 40 naujai atvykusių vaikų.

Kokybiškai organizavome vaikų maitinimą. Vaikai maitinami keturis kartus per dieną, šviežiu, ką tik pagamintu maistu, kuris atitinka vaikų amžių, sveikatos ypatumus ir sveikos mitybos reikalavimus. Vaikams iki 3 metų už kiekvienos dienos maitinimą skirta 1,87 Eur, nuo 3 iki 6 metų - 2,04 Eur. 20 dienų valgiaraščiai skelbiami lopšelio-darželio interneto svetainėje.

Teikėme kvalifikuotas logopedo, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto paslaugas. Stebėjome, konsultavome šeimas, esančias socialinės rizikos sąrašuose.

Dalyvavome respublikiniuose projektuose: „Savaitė be patyčių“, Lietuvos žydų genocido aukų atminimo dienos paminėjime „Atminimo kelias“; pilietinėse iniciatyvose „Atmintis gyva, nes liudija“; Laisvės gynėjų dienos, Sausio 13-ąjį atminti, „Tolerancijos gėlė“; Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto inicijuotoje Judėjimo savaitėje; socialiniame projekte „Apkabinkime Žemę gerais darbais“; tautosakos konkurse „Leliumoj“, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro ir susivienijimo „Žali.lt“ organizuotame konkurse „Mano žalioji palangė“; tarptautinėje šeimų kūrybos iš smėlio fotografijų parodoje internete „Smėlio pasakojimai-2016“, kūrybinių darbų parodose „Darbelis Lietuvai“, „Velykų belaukiant“ ir gavome padėkas. Sulaukėme daug įvairių prizų vaikams ir padėkų.

Puoselėjame tradicijas, kasmet švenčiame Vyturio – lopšelio-darželio vardadienio dieną, Derliaus dieną. Teatro dienos vaikai ir suaugusieji vaidina pasakas, Tarptautinei vaikų gynimo dienai organizuojama sporto šventė. Vyksta susitikimai su Kalėdų Seneliu, atsiveikinimo su lopšeliu-darželiu šventės. Švenčiamos tautinės šventės, atmintinos dienos.

Už stropų ir kūrybišką darbą Tarptautinės mokytojų dienos proga Alytaus miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus padėkos raštais apdovanoti 2 vyresniojo ikimokyklinio ugdymo auklėtojai.

Atnaujintas lopšelio-darželio „Vyturėlis“ interneto tinklalapis suteikia prieinamą informaciją visuomenei apie lopšelyje-darželyje teikiamas paslaugas, jų įvairovę. Sukurta įstaigos paskyra socialiniame tinklapyje „Facebook“, kurioje dalijamės gerąja darbo patirtimi su kitų miestų pedagogais.

Lopšelyje-darželyje „Vyturėlis“ yra problemų. Reikalinga tvarkyti lauko žaidimų ir sporto aikštynus, papildyti juos sūpynėmis, lipynėmis ir kitomis priemonėmis vaikų aktyvaus judėjimo poreikiams užtikrinti, tačiau nepakankamas finansavimas neužtikrina galimybių įsigyti modernių šiuolaikinių priemonių. Neestetiška, labai žema kiemo tvora. Siekiant užtikrinti lauko įrenginių ir žaidimo aikštelių saugumą teritoriją būtina aptverti nauja tvora. Pralaidžios išorinės pastato sienos, todėl neužtikrinama reikiama grupių temperatūra šaltuoju metų laiku. Reikalingas pastatų apšiltinimas ir vidaus remontas, kuris leistų sumažinti energetinių išteklių sunaudojimą. Susidėvėjusios vandentiekio, pastato šildymo sistemos, elektros instaliacija. Ne visose grupėse įrengtos žaliuzės nuo tiesioginių saulės spindulių. Informacinių kompiuterinių technologijų bazė neatitinka šiuolaikinių reikalavimų.

Direktoriaus pavaduotoja ugdymui
l. e. direktorės pareigas

Roma Trakymienė